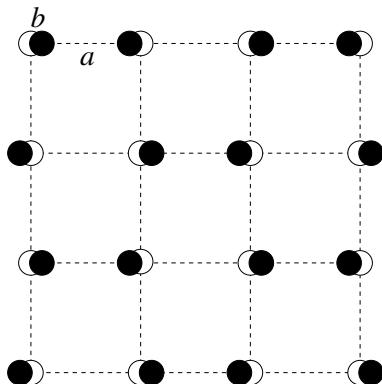
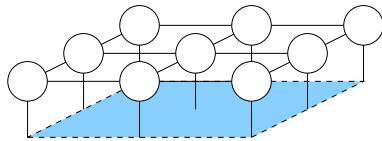


2. KOLOKVIJ IZ FIZIKE TRDNE SNOVI  
28. maj 2013

1. V dvodimenzionalnem kristalu so atomi (črne kroglice) izmaknjeni iz točk kvadratne Bravaisove mreže (bele kroglice), kot je prikazano na sliki. Premik  $b$  je veliko manjši od mrežne razdalje  $a$ . V približku tesne vezi obravnavaj pasove, ki jih tvorijo orbitale s na posameznih atomih. Prekrivalni integral med sosednjimi atomi je  $\gamma = \gamma_0 (1 - \lambda u)$ , kjer je  $\gamma_0$  prekrivalni integral za kristal z neizmaknjenimi atomi ( $b = 0$ ),  $u$  pa raztezek vezi med atomoma (razlika med razdaljo med premaknjenima atomoma in razdaljo med nepremaknjenima atomoma).  $\gamma_0$  in  $\lambda$  sta realna,  $\lambda > 0$ . Prekrivalne integrale med nesosednjimi atomi ter popravke zaradi neortogonalnosti valovnih funkcij na različnih atomih zanemari.



- (a) Določi primitivno celico, Bravaisovo mrežo, bazo, recipročno mrežo in prvo Brillouinovo cono za
- $b = 0$  in
  - $b \neq 0$ .
- (b) Zapiši disperzijo elektronskega pasu za primer  $b = 0$ .
- (c) Izračunaj širino energijske reže med elektronskima pasovoma vzdolž roba prve Brillouinove cone za primer  $b \neq 0$ . Obdrži samo vodilni red v razvoju po  $\frac{b}{a}$ .
2. Obravnavaj mrežna nihanja dvodimenzionalnega kristala, kjer mirovne lege atomov z maso  $M$  tvorijo kvadratno mrežo z mrežno razdaljo  $a$ , najbližji sosedji pa so povezani z vzemimi s koeficientom raztezka  $K$  (na sliki bele kroglice in povezave med njimi). Predpostavi, da so vzemti prednapete, torej da je dolžina neraztegnjene vzemeti  $a_0$  manjša od mrežne razdalje  $a$ . Obravnavaj samo nihanja, pri katerih so odmiki pravokotni na ravnino mreže.



- (a) Izračunaj disperzijo takih mrežnih nihanj.
- (b) Kakšen je prispevek teh mrežnih nihanj k nizkotemperaturni specifični toploti kristala?
- (c) Kakšen je prispevek teh mrežnih nihanj k nizkotemperaturni specifični toploti kristala, če so atomi povezani s podlago z vzemimi s koeficientom  $K' \ll K$ ? Te vzemti so mirovni legi neraztegnjene.